
V Walne Zebranie Delegatów Towarzystwa Opieki nad Zabytkami.

Ochrona Zabytków 45/3 (178), 276-277

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

16. Zalesie, Kościół paraf. pw. Matki Boskiej Pocieszenia, obraz „Wniebowzięcia NMP” z 2 poł. XVIII w. – stan po konserwacji (fot. St. Majczyno, 1990)

przyklejono partie złocień, poprzez ubytki i szczeliny. Wykonano naprawy konstrukcyjne podłoża, wymieniono też deskę, stanowiącą poziome nakrycie mensy.

Ubytki w gruntach uzupełniono kitem klejowo-kredowym, po czym opracowano powierzchnie kitów. Wykonano rekonstrukcję polichromii w kolorze zbliżonym do resztek oryginału i rekonstrukcję złocień. W partiach zachowanych dostatecznie, wykonano retusz złotem w proszku, pozostałe partie zrekonstruowano szlakmetalem. Ołtarz zmontowano i zabezpieczono szlakiem i pastą woskową.

Wykonawca: M. Lulkiewicz
Inwestor: Parafia.

Zalesie – kościół parafialny pw. Matki Boskiej Pocieszenia.

W latach 1988-1990 przeprowadzono konserwację barokowego obrazu *Wniebowzięcia NMP* z 2 połowy XVIII w., malowanego olejno na płótnie. Zabezpieczono

łuski warstwy malarskiej wodnym roztworem żelatyny i wyprostowano powierzchnię obrazu. Sklejono rozdarcia płótna nitkami i łątkami, oczyszczono odwrocie i zabezpieczono lico obrazu. Zdublowano obraz masą woskowo-damarową. Usunięto mechanicznie i chemicznie stary werniks, retusze i przemalowania mieszaniną etanolu i terpentyny oraz DMF z benzyną lakovą. Wypełniono ubytki gruntu barwnym kitem kredowo-klejowym. Nałożono obraz na nowe krosno. Zawerniksowano i wypunktowano ubytki warstwy malarskiej farbami na spoiwie żywicznym. Położono werniks końcowy, matowy na werniksie akrylowym.

Wykonawca: A. Kamińska – Spółdzielnia „Ars-Antiqua” Warszawa
Dokumentacja: A. Kamińska
Rzeczoznawcy: M. Lubryczyńska, K. Sommer, K. Stawicka
Inwestor: WKZ.

mgr Lucyna Stalończyk

V Walne Zebranie Delegatów Towarzystwa Opieki nad Zabytkami

W dniach 16 i 17 maja 1992 r. odbyło się w Warszawie V Walne Zebranie Delegatów Towarzystwa Opieki nad Zabytkami. Delegaci podsumowali trzyletnią działalność Towarzystwa i jego władz, określili program działania na następną kadencję oraz wybrali nowe władze. W skład 21-osobowego Zarządu Głównego weszli m.in.: przewodniczący ZG – dr Wojciech Fijałkowski, wiceprzewodniczący: doc. dr hab. Ryszard Brykowski i dr Tadeusz Rudkowski, sekretarz mgr Witold Straus, skarbnik Ludwik Lilpop, członkowie prezydium: prof. dr hab. Anna Czapska (wszyscy z Warszawy) oraz mgr Tadeusz J. Rogoża z Opola i mgr Stanisław Szpilewski ze Słupska.

Pozostałymi członkami Zarządu Głównego są: mgr Andrzej Danowski z Łodzi, mgr Jan Jagielski z Warszawy, Zdzisław Kwasek z Michniowca, dr Janusz Lehmann z Poznania, lek. med. Bogdan Martyniuk z Warszawy, dr Konrad Nowacki z Wrocławia, mgr Mikołaj Nowicki z Białegostoku, mgr inż. arch. Feliks Ptaszyński z Warszawy, inż. Mirosław Rybczyński z Gdańska, mgr Wojciech Starzycki z Poznania, Dariusz Walerjański z Zabrze, mgr inż. Jan L. Zioberski z Wrocławia i mgr Jarosław Zieliński z Warszawy.

W dyskusji delegaci, oprócz wymieniania przykładów konkretnych działań członków Towarzystwa na rzecz ratowania obiektów zabytko-

wych, wymieniali także wiele przykładów niszczenia zabytków, dewastowania ich przez użytkowników, błędnych decyzji władz konserwatorskich, wadliwych metod konserwatorskich oraz zaniechania działań konserwatorskich z braku funduszy.

Uczestnicy zebrania zgłosili liczne wnioski dotyczące konieczności zmian niektórych ustaw bądź ich nowelizacji, mających wpływ na skuteczność ochrony zabytków, m.in. w zakresie podziału kompetencji pomiędzy władzami gminy a organami administracji państwowej, w Prawie Budowlanym, w ustawie o ochronie dóbr kultury i muzeach, a także ustaw podatkowych.

W dyskusji podkreślono konieczność bardziej racjonalnego wykorzystania środków przeznaczonych na konserwację zabytków i usprawnienie zasad dysponowania tymi funduszami, konieczność aktywniejszego włączenia się stowarzyszeń społecznych do ochrony zabytków kultury polskiej za granicą, konieczność ściślejszego powiązania ochrony zabytków z ochroną

przyrody i krajobrazu kulturowego, a także konieczność zacieśniania współdziałania Towarzystwa Opieki nad Zabytkami z Państwową Służbą Ochrony Zabytków. Delegaci wystosowali także list do Prymasa Polski wyrażający niepokój związany z coraz liczniejszymi wypadkami przekształceń zabytków architektury sakralnej i zabytkowego wyposażenia kościelnego.

Delegaci podjęli również uchwałę w sprawie nadania honorowego członkostwa TONZ trzem osobom zasłużonym dla ochrony zabytków: architektom warszawskim: Eugeniuszowi Ajewskiemu i Jackowi Cydzikowi oraz architektowi wrocławskiemu Mirosławowi Przyłęckiemu.

*Zarząd Główny
Towarzystwa Opieki nad Zabytkami*

Nowa inwencja Centralnego Laboratorium Konserwacji AGAD w Warszawie

Przekazując do wiadomości Państwowej Służbie Konserwatorskiej obszerną informację z wystawy pt. „*Maszyny, przyrządy i narzędzia dla konserwacji i introligatorstwa artystycznego*” nie spodziewaliśmy się takiego postępu w rozwoju zamierzeń mgr Wiesława Fabera, kierownika Centralnego Laboratorium Konserwacji Archiwaliów AGAD w Warszawie. W chwili obecnej czynny już jest sklep na poziomie prawdziwie europejskim przy ul. Długiej 8/14, vis à vis Archiwum. Sklep dysponuje pełnym zestawem farb olejnych, akrylowych, temper, akwarel dla celów konserwatorskich włoskiej firmy MAIMERI z Mediolanu oraz wszelkimi akcesoriami malarskimi. Jest dostępny bogato ilustrowany katalog z 1992 r. Materiały i wyposażenie warsztatu konserwatorskiego z najnow-

szym oprzyrządowaniem oferuje firma BRESCIANI również z Mediolanu. Katalog z 1992 r. do wglądu na miejscu. Dysponuje również oprzyrządowaniem do technologii tradycyjnych jak i awangardowych, podejmuje się rozwiązań problemów konserwatorskich dzieł sztuki jak i dzieł monumentalnych. Może dostarczyć papiery i kartony firmy CANSON, żywice akrylowe Primal, Palaroid, Rhoplex, Acryloid firmy ROHM and HAAS, mikroskopy specjalne (video) firmy FORT, żywice epoksydowe i akrylowe firmy STAC, maszyny czyszczące firmy WÜLSAG, systemy i technologie czyszczące freski, malowidła, papiery firmy WISHAB, środki ochronny i konserwacji brązów firmy SOTTER, konsultacje instytutu badań naukowych i konserwacji dóbr kulturalnych ARCHEIDES. Firma

WALLY WALCOM oferuje aerografy, pistolety do werniksowania, opryskiwania, oczyszczania, sprzężarki powietrza z oprzyrządowaniem dla celów konserwatorskich. Katalog z 1991 r. dostępny na miejscu. W ten sposób, dzięki inicjatywie i pomysłowości mgr Wiesława Fabera – profesjonalści krajowi otrzymali możliwość zakupu na miejscu a przez to stosowania materiałów i oprzyrządowania światowej klasy w pracach konserwatorskich mających na celu ochronę zabytków. Centralne Laboratorium służy wszystkim konsultacjami.

Marian Paździor

* Marian Paździor, *Wystawa w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie. „Ochrona Zabytków”* 1990, nr 4, s. 235.